

Nr 139.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående godkännande av en den 2 februari 1951 avslutad överenskommelse mellan Konungariket Sverige och Förbundsrepubliken Tyskland angående förlängning av prioritetsfrister på det industriella rättsskyddets område, m. m.; given Stockholms slott den 16 mars 1951.

Under återopande av bilagda i statsrådet och lagrådet förda protokoll samt med överlämnande av texten till en den 2 februari 1951 avslutad överenskommelse mellan Konungariket Sverige och Förbundsrepubliken Tyskland angående förlängning av prioritetsfrister på det industriella rättsskyddets område samt, i svensk översättning, två i samband med överenskommelsens undertecknande utväxlade skrivelser vill Kungl. Maj:t härmed *dels* äska riksdagens godkännande av överenskommelsen *dels ock* jämlikt § 87 regeringsformen föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till lag om förlängning i vissa fall av prioritetstid enligt patent-, mönsterskydds- och varumärkeslagstiftningen.

GUSTAF ADOLF.

Herman Zetterberg.

Propositionens huvudsakliga innehåll.

I samband med det andra världskriget ha på det industriella rättsskyddets område uppstått svårigheter av skilda slag att iakttaga stadgade frister. I syfte att öppna möjlighet till normala relationer på detta område mellan Sverige och Förbundsrepubliken Tyskland har den 2 februari 1951 avslutats en överenskommelse mellan de båda länderna angående förlängning av prioritetsfrister för ansökningar om patent, mönster och varumärken m. m. I propositionen äskas riksdagens godkännande av överenskommelsen.

För genomförande här i landet av överenskommelsen kräves ny lagstiftning. Förslag härtill framlägges i propositionen.

Överenskommelse mellan Konungariket Sverige och Förbundsrepubliken Tyskland angående förlängning av prioritetsfrister på det industriella rättsskyddets område.

Konungariket Sverige och
Förbundsrepubliken Tyskland

hava, föranledda av en önskan att ernå en reglering angående förlängning av vissa prioritetsfrister på det industriella rättsskyddets område, beslutat att därom träffa en överenskommelse.

För detta ändamål hava till fullmäktige utsett:

Hans Majestät Konungen av Sverige:

Utomordentliga sändebudet och befullmäktigade ministern Ragnar Kumlin;

Förbundsrepubliken Tysklands President:

Presidenten för Deutsches Patentamt Prof. Dr. Eduard Reimer;

vilka, efter att hava utväxlat sina i god och behörig form funna fullmakter, överenskommit om följande bestämmelser.

Artikel 1.

De i artikel 4 av den i Haag den 6 november 1925 reviderade Paris-konventionen för skydd av den industriella äganderätten angivna prioritetsfrister för ingivande eller registrering av ansökningar om patent, om skydd för nyttighetsmodeller, industriella mönster eller modeller samt fabriks- och handelsmärken, vilka frister den 1 januari 1945 icke utgått eller vilka börjat löpa först efter denna tidpunkt och gå till ända före den 1 juli 1951, skola av vart och ett av de fördragsslutande län-

Abkommen zwischen der Bundesrepublik Deutschland und dem Königreich Schweden über die Verlängerung von Prioritätsfristen auf dem Gebiet des gewerblichen Rechtsschutzes.

Die Bundesrepublik Deutschland und
Das Königreich Schweden

von dem Wunsche geleitet, eine Regelung über die Verlängerung bestimmter Prioritätsfristen auf dem Gebiet des gewerblichen Rechtsschutzes zu treffen, sind übereingekommen, ein Abkommen zu schliessen.

Zu diesem Zweck haben zu ihren Bevollmächtigten ernannt:

Der Präsident der Bundesrepublik Deutschland:

den Präsidenten des Deutschen Patentamts Prof. Dr. Eduard Reimer;

Seine Majestät der König von Schweden:

den ausserordentlichen Gesandten und bevollmächtigten Minister Ragnar Kumlin;

die, nach Austausch ihrer in guter und gehöriger Form befundenen Vollmachten, die nachstehenden Bestimmungen vereinbart haben:

Artikel 1.

Die in Artikel 4 der Pariser Verbandsübereinkunft zum Schutz des gewerblichen Eigentums in der am 6. November 1925 im Haag revidierten Fassung für die Hinterlegung von Anmeldungen für Erfindungspatente, Gebrauchsmuster, gewerbliche Muster oder Modelle oder Fabrik- und Handelsmarken vorgesehenen Prioritätsfristen, die am 1. Januar 1945 noch nicht abgelaufen waren oder die erst nach diesem Zeitpunkt zu laufen begonnen haben und vor dem 1. Juli 1951 ablaufen, werden von

derna till förmån för dem, som tillhöra det andra landet, förlängas till och med den 31 december 1951.

Förlängning av prioritetsfristerna må dock icke medgivas medborgare i de fördragsslutande länderna, vilka förvärvat rätten till en ansökning efter den 1 april 1950 från någon, som tillhör annat land.

Artikel 2.

Med ansökningar enligt denna överenskommelse avses ansökningar, gjorda i land, som är anslutet till Pariskonventionen, däribland inbegripna ansökningar hos de i kraft av den tyska lagen den 5 juli 1948 upprättade anmälningsmyndigheterna i Berlin och Darmstadt.

Artikel 3.

Den i de fördragsslutande ländernas lagstiftning föreskrivna fristen för avgivande av prioritetsförklaring utgår med avseende å de i denna överenskommelse nämnda ansökningarna icke före utgången av 1951.

Artikel 4.

Tredje man, som, efter den 1 januari 1944 men före ansökningen i det andra landet, i god tro börjat utövning av uppfinning, nyttighetsmodell eller industriellt mönster eller modell eller inom denna tid vidtagit därför erforderliga åtgärder, kan fortsätta denna utövning på villkor, varom lagstiftningen i ifrågasvarande land stadgar.

Artikel 5.

Därest sådant prioritetsbevis, som föreskrives i de fördragsslutande ländernas lagstiftning, icke kan företas, emedan behörig myndighet till följd

jedem der vertragschliessenden Länder zu Gunsten der Angehörigen des anderen Landes bis zum 31. Dezember 1951 verlängert.

Eine Verlängerung von Prioritätsfristen wird denjenigen Angehörigen der vertragschliessenden Länder nicht gewährt, welche die Rechte aus einer Anmeldung erst nach dem 1. April 1950 von einem Angehörigen eines anderen Landes erworben haben.

Artikel 2.

Anmeldungen im Sinne dieses Abkommens sind Anmeldungen in einem Vertragsland der Pariser Verbandsübereinkunft einschliesslich Anmeldungen bei den auf Grund des deutschen Gesetzes vom 5. Juli 1948 errichteten Annahmestellen Berlin und Darmstadt.

Artikel 3.

Für die in diesem Abkommen genannten Anmeldungen endet die nach der Gesetzgebung der vertragschliessenden Länder vorgesehene Frist zur Abgabe einer Prioritätserklärung nicht vor Ablauf des 31. Dezember 1951.

Artikel 4.

Dritte, die nach dem 1. Januar 1944 aber vor dem Tag der Nachanmeldung eine Erfindung, ein Gebrauchsmuster oder ein gewerbliches Muster oder Modell in gutem Glauben in Benutzung genommen oder in dieser Zeit die erforderlichen Veranstaltungen dazu getroffen haben, können diese Benutzung nach Massgabe der durch die Gesetzgebung des betreffenden Landes getroffenen Bestimmungen fortsetzen.

Artikel 5.

Wenn die in der Gesetzgebung der vertragschliessenden Länder vorgeschriebene Bescheinigung über die Erstannmeldung nicht vorgelegt wer-

av krigsförhållandena är förhindrad att utfärda sådant bevis, må dock begärd prioritet medgivnas, om det vid prövning av en utav behörig myndighet avgiven förklaring framgår, att såväl innehållet i som tidpunkten för den motsvarande första ansökningen framstår såsom trovärdig.

Artikel 6.

De, som enligt denna överenskommelse anses tillhöra ett av de fördragsslutande länderna, äro

- a) fysiska personer, som äga svenskt eller tyskt medborgarskap, oavsett var de äro bosatta, samt
- b) juridiska personer, vilka äga bestånd enligt svensk eller tysk rätt.

Artikel 7.

Denna överenskommelse, som avslutats å svenska och tyska språken, skall ratificeras. Ratifikationsinstrumenten skola snarast utväxlas i Bonn.

Överenskommelsen träder i kraft å dagen för utväxlingen av ratifikationsinstrumenten.

Utfärdat i tvenne exemplar i München den 2 februari 1951.

Till bekräftelse härpå hava de båda fullmäktige undertecknat denna överenskommelse.

För
Konungariket Sverige
R. Kumlin

För
Förbundsrepubliken Tyskland
Dr. Eduard Reimer

den kann, weil die zuständige Behörde an der Ausstellung solcher Bescheinigungen durch Kriegsauswirkungen verhindert ist, so wird die beanspruchte Priorität zugelassen, wenn durch eine Erklärung der zuständigen Behörde sowohl Inhalt als auch Zeitpunkt der entsprechenden Erstanmeldung als glaubhaft gemacht erscheinen.

Artikel 6.

Angehörige eines der vertragsschliessenden Länder im Sinne dieses **Abkommens sind**

- a) natürliche Personen, welche die deutsche oder schwedische Staatsangehörigkeit besitzen, gleichgültig wo sie ihren Wohnsitz haben,
- b) juristische Personen, die nach deutschem oder schwedischem Recht bestehen.

Artikel 7.

Dieses Abkommen, das in deutscher und schwedischer Sprache abgeschlossen wird, soll ratifiziert werden. Die Ratifikationsurkunden sollen alsbald in Bonn ausgetauscht werden.

Das Abkommen tritt am Tage des Austausches der Ratifikationsurkunden in Kraft.

Ausgefertigt in doppelter Urschrift in München, am 2. Februar 1951.

Zu Urkund dessen haben die beiderseitigen Bevollmächtigten dieses Abkommen unterzeichnet.

Für die
Bundesrepublik Deutschland
Dr. Eduard Reimer

För das
Königreich Schweden
R. Kumlin

Översättning.

Konungariket Sveriges
Befullmäktigade Ombud

München den 2 februari 1951.

Herr Prof. Dr. Eduard Reimer,
President för Deutsches Patentamt,
Befullmäktigat ombud för Förbundsrepubliken Tyskland.

Herr President,

I anslutning till den överenskommelse, som denna dag träffats mellan Konungariket Sverige och Förbundsrepubliken Tyskland angående förlängning av prioritetsfrister på det industriella rättsskyddets område, har jag äran meddela följande.

Överenskommelsen skall icke anses gälla gentemot Sverige i sådana fall, då en av vederbörande svenska myndigheter verkställd prövning giver vid handen, att dess tillämpning skulle stå i strid med den svenska lagen den 29 juni 1945 om kontroll å viss utländsk egendom m. m. och de på grund av denna lagstiftning vidtagna åtgärderna samt det mellan Sverige och de västallierade makterna avslutade Washingtonavtalet.

Förenämnda förbehåll är avsett att tillämpas blott på sådana fall, då en tysk ansökning blivit ingiven i Sverige före den 1 januari 1947. I sådana fall kan vid förnyad ansökning i Sverige, oavsett när sådan ansökan inkommit eller inkommer, icke medgivas förlängning av prioritetstiden.

Något hinder för offentliggörande av denna förklaring föreligger icke.
Mottag, Herr President, försäkran om min utmärkta högaktning.

u. R. Kumlin

Utomordentligt sändebud och befullmäktigad minister
Konungariket Sveriges befullmäktigade ombud

Översättning.

Förbundsrepubliken Tysklands
Befullmäktigade Ombud

München den 2 februari 1951.

Till Envoyén Ragnar Kumlin,
Befullmäktigat ombud för Konungariket Sverige.

Herr Envoyé,

Ni har denna dag tillställt mig en skrivelse av följande ordalydelse:

» I anslutning till den överenskommelse, som denna dag träffats mellan Konungariket Sverige och Förbundsrepubliken Tyskland angående förlängning av prioritetsfrister på det industriella rättsskyddets område, har jag äran meddela följande.

Överenskommelsen skall icke anses gälla gentemot Sverige i sådana fall, då en av vederbörande svenska myndigheter verkställd prövning giver vid handen, att dess tillämpning skulle stå i strid med den svenska lagen den 29 juni 1945 om kontroll å viss utländsk egendom m. m. och de på grund av denna lagstiftning vidtagna åtgärderna samt det mellan Sverige och de västallierade makterna avslutade Washingtonavtalet.

Förenämnda förbehåll är avsett att tillämpas blott på sådana fall, då en tysk ansökning blivit ingiven i Sverige före den 1 januari 1947. I sådana fall kan vid förnyad ansökning i Sverige, oavsett när sådan ansökan inkommit eller inkommer, icke medgivas förlängning av prioritetstiden.

Något hinder för offentliggörande av denna förklaring föreligger icke.»

I det att jag erkänner mottagandet av Eder ovan återgivna skrivelse utgår jag från att sådana nya ansökningar av tyska medborgare, som efter den 31 december 1946 ingivits eller komma att ingivas i Sverige, icke falla under den svenska lagen den 29 juni 1945 om kontroll å viss utländsk egendom, de på grund av denna lagstiftning vidtagna åtgärderna samt Washingtonavtalet, även om för sådana ansökningar medgives prioritet från tidpunkt, som ligger före den 1 januari 1947.

Mottag, Herr Envoyé, försäkran om min utmärkta högaktning.

u. Dr. Eduard Reimer

President för Deutsches Patentamt

Förbundsrepubliken Tysklands befullmäktigade ombud

Förslag

till

Lag

om förlängning i vissa fall av prioritetstid enligt patent-,
mönsterskydds- och varumärkeslagstiftningen.

Härigenom förordnas som följer.

1 §.

Konungen äger, under förutsättning av ömsesidighet, förordna om förlängning av den prioritetstid av högst tolv månader, som avses i 25 § 1) förordningen angående patent, eller den prioritetstid av högst sex månader, som avses i 20 § lagen om skydd för vissa mönster och modeller eller 16 § 5) lagen om skydd för varumärken, såframt prioritetstiden icke gått till ända den 1 januari 1945 eller börjat löpa efter nämnda dag och går till ända före den 1 juli 1951. Förlängning må ej ske för längre tid än till och med den 31 december 1951 och må ej stadgas till förmån för annan sökande än den som hos patent- eller registreringsmyndigheten här i riket framställt anspråk på förlängd prioritetstid på sätt och inom tid som i förordnandet bestämmes.

Vad i första stycket är stadgat skall icke äga tillämpning å ansökning om skydds rätt här i riket, som ingivits före den 1 januari 1947 eller som ingivits senare men överensstämmer med ansökning som nyss nämnts.

Då särskilda omständigheter förefigga, må Konungen utsträcka de båda i första stycket senast angivna sluttiderna med högst tolv månader.

2 §.

I fråga om patent eller skydd för mönster, som meddelats på grund av ansökning för vilken förlängd prioritetstid enligt 1 § tagits i anspråk, skall den skyddstid, som är stadgad i 10 § förordningen angående patent eller 11 § lagen om skydd för vissa mönster och modeller, anses börja med utgången av den ordinära prioritetstiden.

3 §.

Konungen äger uppställa sådana begränsningar och villkor för åtnjutande av förlängd prioritetstid enligt denna lag, som finnas påkallade, samt i övrigt meddela de närmare föreskrifter, som erfordras för tillämpning av lagen.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1951.

Utdrag av protokollet över justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 23 februari 1951.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden MÖLLER, SKÖLD, QUENSEL, DANIELSON, VOUGT, ZETTERBERG, NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, MOSSBERG, WEIJNE, ANDERSSON, LINGMAN, HAMMARSKJÖLD.

Efter gemensam beredning med ministern för utrikes ärendena och chefen för handelsdepartementet anmäler chefen för justitiedepartementet, statsrådet Zetterberg, fråga om *Sveriges ratifikation av en den 2 februari 1951 avslutad överenskommelse med Förbundsrepubliken Tyskland angående förlängning av prioritetsfrister på det industriella rättsskyddets område m. m.*

Föredraganden anför följande.

Den 2 februari 1951 slöts mellan Sverige och Förbundsrepubliken Tyskland en överenskommelse angående förlängning av prioritetsfrister på det industriella rättsskyddets område, varjämte i samtidigt utväxlade skrivelser mellan de båda ländernas befullmäktigade ombud behandlades vissa i samband härmed stående spörsmål. Överenskommelsen och skrivelserna överensstämde i sak med ett förslag, som blev resultatet av informella och förberedande överläggningar i Stockholm den 19—21 juni 1950 mellan svenska och tyska delegationer. Över en inom patent- och registreringsverket upprättad promemoria rörande nämnda förhandlingsresultat ha yttranden inhämtats.

Jag anhåller nu att få till behandling upptaga frågan om Sveriges ratifikation av överenskommelsen samt om viss i samband härmed påkallad lagstiftning m. m.

Tidigare bestämmelser om utsträckning av frister på det industriella rättsskyddets område m. m.

Åtskilliga bestämmelser om utsträckning av frister på det industriella rättsskyddets område och om andra lättnader i normalt gällande regler på detta område ha meddelats i vårt land under och efter det andra världskriget. Även i samband med det första världskriget vidtogos åtgärder i syfte att bereda lättnader för patenthavare och patentsökande.

Den i praktiken viktigaste av de i vårt land medgivna förmånerna har varit förlängning av prioritetstid. Den normala prioritetstiden är reglerad i den internationella Pariskonventionen för skydd av den industriella äganderätten, till vilken såväl Sverige som de flesta andra kulturländer anslutit sig (den s. k. Parisunionen eller patentunionen). Konventionen har senast reviderats i Washington 1911, i Haag 1925 och i London 1934. Sverige har biträtt Haagtexten men ej Londontexten, till vilken många unionsländer — däribland Tyskland — anslutit sig. Haagtexten gäller därför mellan Sverige och övriga unionsländer, såframt det ej är fråga om länder som kvarstå på Washingtontexten, i vilket fall sistnämnda text gäller. Prioritetstiden är enligt Pariskonventionen bestämd till 12 månader från tidpunkten för den första ansökningen i unionsland, såframt det gäller patentansökning. Är fråga om ansökning om varumärkes- eller mönsterregistrering är prioritetstiden enligt Haagtexten 6 månader och enligt Washingtontexten 4 månader. Inlämnas ansökning i Sverige inom prioritetstiden, betraktas den svenska ansökningen i förhållande till andra ansökningar samt i fråga om nyhetshinder som om den gjorts samtidigt med den prioritetsgrundande ansökningen i främmande stat. Bestämmelser om prioritetsrätt finnas i 25 § 1) förordningen den 16 maj 1884 angående patent, 16 § 5) lagen den 5 juli 1884 om skydd för varumärken samt 20 § lagen den 10 juli 1899 om skydd för vissa mönster och modeller ävensom med stöd av dessa lagrum utfärdade kungörelser.

Utöver förlängning av prioritetstid ha i vårt land medgivits vissa andra förmåner på det industriella rättsskyddets område under och efter det andra världskriget. Här må nämnas återupptagande av patent-, varumärkes- och mönsterskyddsansökningar, som förklarats förfallna, avslagits eller avförts, återupprättande av patent och varumärken, som förfallit på grund av underlåtenhet att erlagga årsavgift eller vidtaga förnyelse, samt lätnader i de bestämmelser om påföljd vid underlåtenhet att utöva patenterad uppfinning, som finnas i 15 § patentförordningen.

För att möjliggöra lätnader i de svårigheter, som efter det andra världskrigets utbrott uppkommit i fråga om förvärvande eller vidmakthållande av patentskydd, tillkom *lagen den 1 november 1940 (nr 924) med särskilda bestämmelser angående patent vid krig eller krigsfara m. m.* Lagen var begränsad till patenträttens område och för dess tillämpning förutsattes särskilt förordnande av Kungl. Maj:t, därvid för förordnande gentemot främmande stat fordrades, att ömsesidighet förelåg eller att likvärdiga förmåner bereddades svenska medborgare i samma stat. De bestämmelser i lagen, som vunno praktisk tillämpning, gällde förlängning av prioritetstid samt återupptagande av patentansökning och återupprättande av patent. Lagen gällde ursprungligen till och med den 30 juni 1941 men dess giltighetstid förlängdes, så att den utgick först den 30 juni 1947.

Ett stort antal förordnanden om tillämpning av vissa bestämmelser i 1940 års lag tillkommo. Bl. a. utfärdades sådant i förhållande till Tyska riket

jämte Böhmen-Mähren (kungörelse 1941: 897). I denna kungörelse — liksom i allmänhet i de med stöd av lagen utfärdade kungörelserna — voro förmånerna på olika sätt begränsade. Flertalet med stöd av 1940 års lag utfärdade kungörelser upphörde att gälla den 30 juni 1947, men den i förhållande till Tyskland utfärdade gällde ej längre än till och med den 30 juni 1945. För åtnjutande av förmån enligt nämnda kungörelse har därför fordrats, att ansökan om sådan inkommit senast sist angivna dag.

1940 års lag ersattes med *lagen den 20 juni 1947 (nr 261) om återställande i vissa fall av rätt till patent, mönster eller varumärke m. m.*, som alltjämt är gällande. 1947 års lag tillkom väsentligen för att Sverige skulle kunna biträda en i Neuchâtel den 8 februari 1947 träffad internationell överenskommelse rörande bibehållande och återställande av rättigheter på den industriella äganderättens område, vilka berörts av det andra världskriget. Om överenskommelsen skulle biträdas, blev det nämligen erforderligt att i väsentliga hänseenden avvika från de regler, som dithills tillämpats med stöd av 1940 års lag och de på grund av denna utfärdade kungörelserna. Överenskommelsen avser nämligen ej blott patenträtten utan även mönster-skydds- och varumärkesrätten. Vidare stadgar överenskommelsen en frist-förlängning, som är betydligt mer vittgående än vad som förut medgivits i Sverige.

När frågan om vårt lands ratificering av Neuchâtelöverenskommelsen var föremål för överbärande, framhölls från olika håll, att de på grund av överenskommelsen erforderliga förmånerna för utländska intressenter komme att medföra olägenheter för det inhemska näringslivet, som icke till fullo kunde uppvägas av att motsvarande lättnader beviljades svenska intressenter utomlands. De sistnämnda hade nämligen i stort sett icke lidit intrång av krigstillståndet i lika hög grad som medborgare och företag i de i kriget indragna länderna. Överbärande ansågs dock, att Sverige borde ratificera överenskommelsen, detta icke minst med beaktande av att Sveriges goodwill i utlandet eljest komme att lida avbräck. Det framhölls emellertid, att man vid utformandet av den erforderliga lagstiftningen borde så långt detta inom överenskommelsens ram låte sig göra skydda de inhemska intressena.

1947 års lag har också utformats i enlighet härmed. Vad beträffar reglerna om förlängning av prioritetstid (9 och 10 §§) innehåller lagen i huvudsak följande. Kungl. Maj:t äger, under förutsättning av ömsesidighet eller om eljest särskilda skäl föranleda därtill, förordna om förlängning av den i 25 § patentförordningen, 20 § mönsterskyddslagen eller 16 § varumärkeslagen avsedda prioritetstiden, såframt denna börjat löpa före den 1 januari 1947 och ej gått till ända före den 1 september 1939. Förlängning må ej ske för längre tid än till och med den 31 december 1947 — där särskilda omständigheter föreligga må dock Kungl. Maj:t utsträcka tiden med högst sex månader — och må ej stadgas till förmån för annan sökande än den som hos patent- och registreringsverket framställt anspråk på förlängd prioritetstid på sätt och inom tid som i förordnandet bestäm-

mes. I fråga om patent eller mönsterskydd, som meddelats på grund av ansöknings för vilken förlängd prioritetstid tagits i anspråk, skall den i 10 § patentförordningen resp. 11 § mönsterskyddslagen stadgade skyddstiden anses börja med utgången av den ordinära prioritetstiden.

Övriga i lagen stadgade förmåner gälla återupptagande av patent-, mönsterskydds- och varumärkesansökningar (1, 2 och 6 §§), återupprättande av patent och varumärken (3—6 §§) och lättnad i det patenträttsliga utövningstvånget (7 §). De nu nämnda förmånerna gälla omedelbart för svenska medborgare, medan för tillämpning i förhållande till medborgare i främmande stat fordras särskilt förordnande av Kungl. Maj:t. För sådant förordnande förutsättes ömsesidighet eller att eljest särskilda omständigheter föranleda därtill. Med medborgare i viss stat likställs den som där är bosatt eller äger ett verkligt industri- eller handelsföretag.

Förordnande om tillämpning av 1947 års lag i förhållande till det 30-tal länder, som biträtt Neuchâtelöverenskommelsen, har meddelats genom olika kungörelser. Bemyndigandet att utsträcka tiden för prioritetförlängning har i kungörelserna i viss utsträckning tagits i anspråk. Förmånen av prioritetförlängning gäller *dels* då den prioritetsgrundande ansökningen ingivits i ett till Neuchâtelöverenskommelsen anslutet land, oavsett om sökanden är medborgare eller bosatt i sådant land, *dels* då sökanden är medborgare eller bosatt i dylikt land, även om den prioritetsgrundande ansökningen ingivits i annat till Parisunionen hörande land. Den som vill åtnjuta förlängd prioritetstid skall hos patentverket framställa anspråk härpå inom samma tid som gäller för framställande av anspråk på vanlig prioritet, d. v. s. innan beslut fattats om patentansöknings kungörande för allmänheten resp. om registrering av mönster eller varumärke.

1947 års lag gjordes med avsikt ej på det sättet begränsad, att den endast skulle kunna tillämpas i förhållande till länder, som anslutit sig till Neuchâtelöverenskommelsen. Man förutsåg nämligen, att vissa industriländer av betydelse icke skulle komma att ansluta sig till överenskommelsen. Så blev också förhållandet med bl. a. Amerikas förenta stater och Canada. I förhållande till dessa båda länder utfärdades, sedan det konstaterats att ömsesidighetsvillkoret fick anses uppfyllt, särskilda kungörelser med i hudsak samma förmåner som gentemot Neuchâtelländerna.

Genom 1947 års lag och de nu nämnda kungörelser, som utfärdats med stöd av denna lag, torde i stort sett ha träffats bestämmelser, som kunna vara erforderliga på grund av det andra världskriget och dess efterverkningar, gentemot alla länder, som äro anslutna till Parisunionen och med vilka Sverige har förbindelser av någon betydelse på det industriella rättsskyddets område. Det nu sagda gäller emellertid icke beträffande länder, vilka på grund av läget vid tiden för Neuchâtelkonferensen icke bereddes tillfälle att ansluta sig till den då träffade överenskommelsen. Här är i första hand fråga om Tyskland, i någon mån även om Japan.

Nuvarande läge gentemot Tyskland på det industriella rättsskyddets område.

Tyskland, som sedan länge tillhört Parisunionen, var under förkrigstiden och än mer under det andra världskriget det främmande land, med vilket Sverige hade de livligaste förbindelserna på det industriella rättsskyddets område. De från Tyskland härrörande patent-, mönsterskydds- och varumärkesansökningarna voro regelmässigt avsevärt fler än från något annat främmande land. Häri inträdde emellertid ett tvärt avbrott vid tiden för det tyska sammanbrottet 1945.

För att först beröra läget i Tyskland upphörde vid tiden för sammanbrottet det tyska patentverket i Berlin på det hela taget att fungera. Sedan saknades under flera år i stort sett all möjlighet att i Tyskland ingiva patent- och varumärkesansökningar för att ernå officiellt skydd eller vidtagna åtgärder för att skydda äldre sådana rättigheter. Från och med 1948 har emellertid ett industriellt rättsskydd så småningom åter börjat byggas upp. Därvid har — liksom på andra områden — en splittring inträtt, så att olika regler blivit gällande i Förbundsrepubliken Tyskland (i det följande kallad Västtyskland) och i Tyska demokratiska republiken (i det följande kallad Östtyskland). Beträffande Berlinområdet torde åtminstone delvis föreligga särskilda förhållanden.

I Västtyskland inrättades genom lag den 5 juli 1948 provisoriska anmälningsmyndigheter i Darmstadt och Berlin. Dessa kunde dock blott mottaga och diarieföra inkommande ansökningar men icke underkasta dem någon behandling i sak eller bevilja patent eller registrering. Ett nytt västtyskt patentverk, som kan bevilja patent och varumärkesregistrering, har emellertid den 1 oktober 1949 inrättats och fått sitt säte i München; det nya verket har en underavdelning i Berlin. De tidigare provisoriska anmälningsmyndigheterna ha i samband härmed nedlagts och dit inkomna ansökningar överförts till det nya patentverket. Detta patentverk skall även kunna fullfölja behandlingen av ansökningar, som den 8 maj 1945 voro anhängiga vid det gamla tyska patentverket i Berlin, dock under förutsättning att sökanden framställt yrkande härom hos det nya patentverket senast den 30 september 1950. Inom samma tid har rättsinnehavaren kunnat begära, att patent eller varumärken, som beviljats i det gamla Tyskland och voro i kraft den 8 maj 1945, få fortsatt giltighet i Västtyskland och antecknas hos det nya patentverket.

De nu angivna reglerna, som främst bygga på bestämmelser i västtyska lagar av den 8 juli och den 12 augusti 1949, gälla i stort sett även för utlänningar, om de tillhöra land, som medger tyskar skydd på det industriella rättsskyddets område. Detta krav har ansetts uppfyllt gentemot Sverige, och svenskar ha därför kunnat inge ansökningar till de provisoriska anmälningsmyndigheterna och det nya patentverket, därvid i senare fallet framställning kunnat göras om vidmakthållande av äldre ansökningar och skyddsätter.

Den hittills angivna västtyska lagstiftningen innehåller emellertid icke någon reglering av frågan om förlängning av prioritetstid eller om återställande av ansökningar och rättigheter, som gått förlorade före den 8 maj

1945. I bl. a. dessa avseenden ha vittgående förmåner stipulerats genom en lag den 20 oktober 1949, men denna lag, som utfärdats av den västtyska allierade höga kommissionen, har endast gjorts tillämplig gentemot länder, som befunnit sig i krig med Tyskland. Lagen möjliggör bl. a. förlängning av prioritetstid, som icke gått till ända vid krigsutbrottet, därvid som motprestation endast kräves, att vederbörande land medger tyskar den i Pariskonventionen stadgade vanliga prioritetstiden.

En särskild fråga har varit, om Västtyskland skall kunna anses vara unionsland enligt Pariskonventionen. Västtyska regeringen har i ett memorandum den 9 november 1949 deklarerat, att enligt dess uppfattning alla förutsättningar föreligga för att konventionen skall vara tillämplig i förhållande till Västtyskland, och detta memorandum har av den allierade höga kommissionen vidarebefordrats till schweiziska regeringen, som handhar frågor om staters anslutning till Pariskonventionen, samt av nämnda regering delgivits övriga unionsländer. Åtskilliga unionsländer ha därefter förklarat sig komma att tillämpa Pariskonventionens prioritetsregler gentemot Västtyskland. Detta gäller om såväl vissa av de i kriget allierade länderna som om Schweiz.

Även i Östtyskland tillkommo 1948 provisoriska anmälningsmyndigheter, nämligen i Weimar och Berlin. Genom lagar den 6 september 1950 har patentväsendet i Östtyskland omreglerats i viss anslutning till den sovjetryska patenträtten. Ett patentverk i Berlin har inrättats, och genom anmälan dit före den 1 april 1951 kan — i viss överensstämmelse med vad som i motsvarande fall gäller enligt den förutnämnda västtyska lagstiftningen — möjliggöras, att patentansökningar och patent från det gamla tyska patentverket vidmakthållas i Östtyskland. — I åtskilliga hänseenden saknas dock klara upplysningar om läget i Östtyskland, så t. ex. om inställningen till Pariskonventionen.

Vad angår tyskars rättsställning i Sverige på det industriella rättsskyddets område under efterkrigstiden må till en början påpekas att tidigare med stöd av 1940 års lag föreliggande möjligheter till förlängning av prioritetstid och andra förmåner i förhållande till Tyskland upphörde med utgången av juni 1945. Även efter nämnda tidpunkt har emellertid i Sverige funnits möjlighet för tyska medborgare och företag att söka patent-, mönster- och varumärkesskydd. Förhållandena i Tyskland gjorde emellertid, att denna möjlighet endast i ringa mån kunde utnyttjas av tyska intressenter under de första efterkrigsåren. Antalet patentansökningar, som under krigsåret 1944 var avsevärt högre än det under förkrigstiden normala, avtog sålunda kraftigt under 1945 och var försvinnande litet under 1946—47. Från 1948 har antalet åter börjat öka och synes nu vara på väg upp mot förkrigstidens siffror. Utvecklingen har varit tämligen likartad i fråga om varumärkesansökningarna. Antalet ansökningar om mönsterregistrering har hela tiden varit mycket obetydligt. — Tillgängliga uppgifter möjliggöra ej att i fråga om efterkrigstidens ansökningar skilja på Väst- och Östtyskland, men de västtyska ansökningarna synas ha varit avgjort övervägande.

Tyskägda rättigheter och ansökningar på det industriella rättsskyddets område i Sverige ha under efterkrigstiden varit underkastade vissa inskränkningar. Därmed åsyftas främst lagen den 29 juni 1945 (nr 522) om kontroll å viss utländsk egendom m. m. samt med stöd av denna lag utfärdade författningar. Genom dessa blevo vid lagstiftningens tillkomst förefintliga tyskägda patent samt mönster- och varumärkesregistreringar ävensom ansökningar om sådant skydd underkastade skingringsförbud, och detsamma gällde ansökningar, som inkommo sedermera under 1945 och 1946. Enligt flyktkapitalbyråns kungörelse den 5 maj 1947 (nr 170) ha emellertid efter den 31 december 1946 gjorda patent-, mönsterskydds- och varumärkesansökningar ansetts fritagna från skingringsförbudet.

De skingringsförbud underkastade tyskägda rättigheterna och ansökningarna uppgingo från början till ett högst betydande antal: åtskilliga tusen patent och patentansökningar, flera tusen varumärken samt ett avsevärt antal varumärkesansökningar. Numera ha emellertid dessa rättigheter och ansökningar till stor del upphört att gälla eller övergått i andra händer.

Tyskägda patent och patentansökningar ha sålunda till avsevärt antal belagts med kvarstad samt därefter försålts till icke-tyska företag eller personer. För att möjliggöra försäljning även av patent, som redan avförts på grund av underlåtenhet att erlægga årsavgift, utfärdades den 30 januari 1948 särskild kungörelse (nr 37) om tillämpning i förhållande till Tyskland av förutnämnda lag den 20 juni 1947. Genom kungörelsen sattes dock i detta fall endast lagens bestämmelser om återupprättande av patent i kraft, och återupprättande skedde i praktiken endast i sådana fall, då flyktkapitalbyrån tog initiativ därtill eller tillstyrkte framställningen. Åtgärd för återupprättande skulle vidtagas senast den 30 juni 1948.

Endast en mindre del av de skingringsförbud underkastade patenten och patentansökningarna har dock på nu angivet sätt underkastats tvångsförsäljning. De återstående ha i allmänhet upphört att gälla, patenten genom att de avförts på grund av underlåtenhet att erlægga årsavgift och patentansökningarna mestadels genom att de avförts på grund av att sökandena underlåtit att inom utsatt tid besvara patentverkets förelägganden i ärendena. I viss utsträckning finnas emellertid fortfarande patent och patentansökningar, som kvarstå i tyska händer, ehuru de äro underkastade skingringsförbud eller eventuellt belagts med kvarstad. Något större antal torde det dock icke här röra sig om.

Även i fråga om tyskägda registrerade varumärken har i viss mån förekommit kvarstadsbeläggning och efterföljande övergång i icke-tyska händer, ehuru sådana transaktioner i stort sett blott vidtagits i speciella fall, då särskilda omständigheter varit för handen. Nu antydda åtgärder med tyskägda varumärkesregistreringar ha emellertid endast berört en ringa del av hela antalet sådana registreringar. De återstående ha till viss del avförts på grund av underlåtenhet att inom stadgad tid söka förnyelse. Vad gäller skingringsförbud underkastade varumärkesansökningar ha dessa i allmänhet numera slutbehandlats av patentverket utan att leda till registrering.

Vad slutligen beträffar mönsterregistreringar och ansökningar om sådan registrering ha tyskägda sådana endast förekommit i helt obetydlig utsträckning. Ihåggkommas bör också, att skyddstiden för mönsterregistrering blott är 5 år från ansökningsdagen. Med hänsyn härtill och enär åren 1945—1947 inga från Tyskland härrörande ansökningar om mönsterregistrering inkommo, har man icke på detta område att taga hänsyn till någon rätt, som bygger på en före 1948 inkommen tyskägd ansökning.

Av det föregående har framgått, att det finns ett antal skingringsförbud underkastade patent, patentansökningar och varumärken, som alltjämt äro kvar i tyska händer. I en den 15 december 1950 dagtecknad promemoria angående flytkapitalbyråns principer för behandling av tyskägda immateriella rättigheter göres det uttalandet, att dylika rättigheter torde utan inskränkning kunna disponeras av de tyska rättsägarna, sedan den speciella lagstiftningen om kontroll över tyskägd egendom upphört att gälla. Så länge skingringsförbudet består, kunna emellertid de tyska innehavarna icke utan flytkapitalbyråns medgivande disponera över rättigheterna genom överlåtelse eller licensupplåtelse eller på därmed jämförligt sätt.

Det har nämnts i det föregående, att från Tyskland härrörande patent-, mönsterskydds- och varumärkesansökningar, som inkommit till patentverket efter utgången av 1946, icke äro underkastade skingringsförbud. Ej heller sådana ansökningar kunna emellertid för närvarande behandlas helt på det förut vanliga sättet. Efter Tysklands splittring i en västtysk och en östtysk del har nämligen patentverket hittills icke ansett sig kunna på därifrån kommande ansökningar tillämpa de förmåner, som äro grundade på Pariskonventionen.

Överenskommelsen med Västtyskland.

Sedan under senare hälften av 1949 västtysk lagstiftning på det industriella rättsskyddets område kommit till stånd samt ett västtyskt patentverk upprättats, framfördes snart från olika håll förslag om en särskild överenskommelse på området mellan Sverige och Västtyskland.

Patent- och registreringsverket upptog frågan i en den 18 november 1949 dagtecknad, till handelsdepartementet överlämnad promemoria. Efter en redogörelse för det ömsesidiga rättsläget på det industriella rättsskyddets område mellan Sverige och Tyskland förordades övervägande av en särskild överenskommelse med Västtyskland, därvid man i första hand borde söka uppnå sådana förmåner för Sverige, som de allierade länderna erhållit enligt den i det föregående nämnda lagen den 20 oktober 1949.

Sveriges Industriförbund hemställde i skrivelse den 17 februari 1950, att Kungl. Maj:t måtte föranstalta om upptagande av förhandlingar för ernående av en överenskommelse med Västtyskland, främst om förlängning av prioritetstid. Förbundet förordade, att man sökte lägga överenskommelsen så, att svenska intressenter medgäves prioritetsförlängning i Västtyskland, om den ordinära prioritetstiden icke gått till ända den 8 maj 1945 eller börjat löpa först därefter, medan prioritetsförlängning i Sverige skulle medgivas

från ansökningar, som ingivits i Västtyskland den 1 oktober 1948 eller senare.

Patent- och registreringsverket avgav den 1 mars 1950 yttrande över industriförbundets framställning. Ämbetsverket tillstyrkte upptagande av förhandlingar om en överenskommelse med Västtyskland och ansåg de av industriförbundet skisserade riktlinjerna för en sådan i huvudsak godtagbara. Det ansågs dock önskvärt, att prioritetsförlängningen i Tyskland för svenskar utsträcktes till fall, där den ordinära prioritetstiden utgått efter den 1 juli 1944 eller åtminstone efter den 1 januari 1945.

Redan hösten 1949 hade från västtyskt håll gjorts en underhandsförfrågan om upptagande av förberedande och informella förhandlingar, främst mellan företrädare för de svenska och västtyska patentmyndigheterna, om en överenskommelse på det industriella rättsskyddets område. Sedan vederbörliga instanser i de båda länderna givit planen sitt godkännande, ägde dylika förhandlingar rum i Stockholm den 19—21 juni 1950 mellan en svensk delegation under ledning av chefen för patent- och registreringsverket, generaldirektören N. T. Löwbeer, samt en västtysk delegation under ledning av chefen för det västtyska patentverket, presidenten E. Reimer.

Vid förhandlingarna befanns, att förutsättningar för en överenskommelse endast förelågo beträffande frågan om förlängning av prioritetstid och även på denna punkt blott på villkor att överenskommelsen kunde fotas på formellt full ömsesidighet i förmånerna. Den från svensk sida först, i anslutning till de förutnämnda förslagen från patentverket och industriförbundet, framförda tanken att svenska intressenter skulle i Västtyskland kunna ernå en mer vidsträckt prioritetsförlängning än tyska intressenter i Sverige kunde sålunda ej förverkligas.

Sedan den svenska delegationen i denna situation samrått med företrädare för vissa näringsorganisationer, kom man till det resultatet, att det ur svensk synpunkt vore fördelaktigare att träffa en på ömsesidighet grundad överenskommelse om förlängning av prioritetstid än att låta tanken på en överenskommelse helt falla, och förhandlingarna fortsattes därför. Från svensk sida förklarades det dock vara en förutsättning för att man skulle kunna förorda en överenskommelse av nu ifrågavarande slag, att uttryckligt förbehåll i samband härmed gjordes för att överenskommelsen i vårt land icke skulle gälla för sådana fall, där en prövning av behöriga svenska myndigheter visade, att dess tillämpning skulle stå i strid med den svenska kontrollagen av 1945, på grund av denna lagstiftning vidtagna åtgärder och Washingtonöverenskommelsen 1946 mellan Sverige och de västallierade. Sedan enighet nåtts mellan de båda delegationerna, avslutades förhandlingarna genom antagande av ett av de båda delegationscheferna undertecknat protokoll. I detta förklarades, att delegationerna förordade en överenskommelse mellan Sverige och Förbundsrepubliken Tyskland om förlängning av prioritetstid i enlighet med ett vid protokollet fogat förslag till sådan överenskommelse. Vidare upptogs i protokollet det nyssnämnda svenska förbehållet samt en på tysk förfrågan av den svenska delegationen gjord tolkning av förbehållets innebörd.

Löwbeer lämnade såsom svensk delegationschef i en den 6 juli 1950 dagtecknad promemoria till utrikes- och handelsdepartementen en redogörelse för förhandlingarna och de därvid uppnådda resultaten. På grundval av nämnda promemoria upprättades sedan inom patent- och registreringsverket en promemoria i ämnet, vari förutom det vid förhandlingarna undertecknade protokollet och det vid detta fogade överenskommelseförslaget intogs patentverkets promemoria den 18 november 1949, industriförbundets skrivelse den 17 februari 1950 och patentverkets yttrande däröver den 1 mars 1950. Ifrågavarande promemoria, i det följande kallad den remitterade promemorian, remitterades för yttrande till vissa myndigheter och organisationer, vilka i huvudsak lämnade förslaget till överenskommelse utan erinran.

Sedan i anledning av vad under remissbehandlingen framkommit några smärre ändringar och tillägg genomförts i det sålunda upprättade förslaget, blev detsamma den 26 januari 1951 av Kungl. Maj:t godkänt. Därefter undertecknade befullmäktigade för de båda länderna den 2 februari 1951 i München en överenskommelse i ämnet, varvid jämväl skrivelser utväxlades mellan de befullmäktigade. Artiklarna 1—6 i överenskommelsen överensstämde helt med motsvarande bestämmelser i det vid Stockholmsförhandlingarna förordade förslaget, och i skrivelsen från den svenske befullmäktigade har utan ändring i sak upptagits det i Stockholmsprotokollet från svensk sida gjorda förbehållet med åtföljande tolkning.

I detta sammanhang må nämnas, att mellan Schweiz och Västtyskland träffats en överenskommelse om förlängning av prioritetstid, vilken i sina huvuddrag överensstämmer med det nu ingångna svensk-tyska avtalet.

Överenskommelsens huvudregel framgår av första stycket av artikel 1. Enligt detta stadgande skall prioritetstid, som enligt de vanliga reglerna i Pariskonventionen icke gått till ända den 1 januari 1945 eller som börjat löpa efter denna dag och gått till ända före den 1 juli 1951, i vartdera landet till förmån för dem som tillhöra det andra landet förlängas till och med den 31 december 1951.

Detta innebär, att möjlighet till prioritetsförlängning öppnas, om den prioritetsgrundande ansökningen inlämnats den 1 januari 1944 eller senare, såframt det gäller patent eller nyttighetsmodeller, och om sådan ansökning inlämnats den 1 juli 1944 eller senare, såframt det gäller varumärken och mönster. Det må i detta sammanhang erinras, att skydd för nyttighetsmodeller väl förekommer i Tyskland men däremot ej i Sverige.

Att man valt att låta det vara avgörande, om den ordinära prioritetstiden utgått den 1 januari 1945 eller ej, sammanhänger, såsom uttalas i den remitterade promemorian, med att just vid nyåret 1945 svårigheterna att söka patent vid det då ännu existerande patentverket i Berlin blivit särskilt utpräglade. Om överenskommelsens utformning på denna viktiga punkt uttalas i den remitterade promemorian, i anslutning till en redogörelse för de under Stockholmsförhandlingarna förda överläggningarna med svenska näringsrepresentanter:

Det svenska näringslivet hade stort intresse av att uppnå prioritet förlängning i Tyskland. Från svenskt håll hade redan inlämnats ett avsevärt antal patentansökningar, antingen till de provisoriska inlämningsställena eller till patentverket i München, därvid man förlitat sig på att det skulle bli en prioritet förlängning. För det svenska näringslivet vore det visserligen en olägenhet att behöva räkna med att tyska patentsökande härstädes skulle kunna åberopa prioritet från krigsåren. Riskens torde dock i realiteten minskas genom att tyska patentansökningar från slutet av krigstiden i allmänhet torde ha tagit sikte på krigshushållningen och därför vara av mindre betydelse i nuvarande läge. Vidare framhöllo nämnda näringsrepresentanter, att om man hade att utgå från full ömsesidighet det vore bättre att ej låta prioritet förlängningen avse sådana fall, där den ordinarie prioritetstiden utgått under perioden 1 juli—31 december 1944, såsom man ursprungligen tänkt sig beträffande svenskskars prioritet förmåner i Tyskland. Under detta halvår hade visserligen rått vissa svårigheter för svenskar att söka patent i Tyskland inom den ordinarie prioritetstiden, men de fall, där detta misslyckats, torde dock ha varit relativt fåtaliga. Hänsynen till dessa fall kunde därför ej uppväga de olägenheter, som skulle uppstå för det svenska näringslivet, om tyskar i Sverige kunde åberopa prioritet förlängning beträffande motsvarande period.

Om de slutdagar för prioritet förlängnings förmånen, som bestämts i första stycket av artikel 1, uttalas i den remitterade promemorian:

Om innehållet i första stycket av artikel 1 av överenskommelsen må vidare erinras, att prioritet förmånen skall gälla till utgången av 1951, d. v. s. att patentansökning i det andra landet icke behöver ingivas förrän då. Att tiden tillmättes så lång berodde på följande resonemang. För genomförande av prioritet förlängningen fordras i båda länderna lagstiftning. Åtminstone i Sverige kan sådan lagstiftning icke beslutas förrän våren 1951, och den kommer sannolikt icke att kunna träda i kraft förrän den 1 juli 1951. Det måste anses rimligt, att intressenterna för ingivande av patentansökning ha på sig en tid av sex månader. Det gäller vid patentsökande ofta att utarbeta vidlyftiga dokument, i dessa fall förbundet med ett tidskrävande översättningsarbete.

Det nämndes nyss, att erforderlig lagstiftning kan beräknas träda i kraft senast den 1 juli 1951. För sådana fall, då den ordinarie prioritetstiden icke gått till ända vid nämnda tidpunkt, är behovet av förlängd prioritetstid knappast stort. En begränsning av prioritet förmånen för sådana fall har därför skett i första stycket av artikel 1.

Enligt första stycket av artikel 1 skall prioritet förlängning i vart och ett av de fördragsslutande länderna medgivas till förmån för dem som tillhöra det andra landet. Vad därmed i detta fall avses framgår av artikel 6. Härom yttras i den remitterade promemorian:

Vilka som i och för sig äro berättigade framgår av artikel 1 sammanställd med artikel 6, nämligen fysiska personer, som åtnjuta svenskt eller tyskt medborgarskap, oavsett var de äro bosatta, samt juridiska personer, som äga bestånd enligt svensk eller tysk rätt. Kretsen av de berättigade är dragen något snävare än som är brukligt på det industriella rättsskyddets område. Så talar t. ex. 8 § i den på grund av 1947 års internationella överenskommelse i Neuchâtel tillkomna lagen, som i sin tur ansluter sig till artikel 3 i Pariskonventionen, om att med medborgare i viss stat likställes den som där är bosatt eller äger ett verkligt industri- eller handelsföretag. En-

ligt överenskommelseförslaget skola alltså fysiska personer, som utan att äga svenskt eller tyskt medborgarskap äro bosatta i ett av de båda länderna, icke vara berättigade. Mot denna begränsning, som föreslogs från tyskt håll, ansåg man sig från svensk sida icke böra opponera.

En särskild begränsning av dem som äro berättigade till överenskommelsens förmåner följer av andra stycket i artikel 1. Där stadgas, att förlängning av prioritetstid icke må medgivas medborgare i de fördragsslutande länderna, vilka förvärvat rätten till en ansökning efter den 1 april 1950 från någon, som tillhör annat land. Denna begränsning föreslogs från tysk sida. I den remitterade promemorian uttalas om denna begränsning:

Syftet med bestämmelsen är att förhindra, att någon som tillhör annat land än de fördragsslutande och icke själv är berättigad till prioritetsförlängningsförmånen, ordnar en skenöverlåtelse till någon berättigad. Risk för sådana transaktioner ansågs från tysk sida kunna föreligga redan från det att innevarande vår frågan om prioritetsöverenskommelse mellan Sverige och Tyskland blivit mer aktuell, varför stadgandet förklarar överlåtelser efter den 1 april 1950 icke medföra förmånen av prioritetsförlängning. Stadgandet torde icke ur svensk synpunkt medföra nämnvärda olägenheter.

Enligt artikel 2 avses med ansökningar enligt överenskommelsen ansökningar, gjorda i land, som är anslutet till Pariskonventionen, däribland inbegripna ansökningar hos de i kraft av den tyska lagen den 5 juli 1948 upprättade anmälningsmyndigheterna i Berlin och Darmstadt. Härav framgår först och främst, att den som tillhör ett av de båda länderna skall i det andra åtnjuta förmånen av förlängd prioritet, även om han ej lämnat in den prioritetsgrundande ansökningen i hemlandet utan i annat till Pariskonventionen hörande land. Detta torde dock ha gällt utan särskilt stadgande. Artikelns betydelse ligger därför främst däri, att det fastslås, att ansökningar vid de provisoriska västtyska anmälningsmyndigheterna äro prioritetsgrundande. Att så skall gälla beträffande vid det nya västtyska patentverket i München gjorda ansökningar är, såsom i den remitterade promemorian framhålles, en outtalad förutsättning för överenskommelsen.

I artikel 3 uttalas, att den i de fördragsslutande ländernas lagstiftning föreskrivna fristen för avgivande av prioritetsförklaring med avseende å de i överenskommelsen nämnda ansökningarna icke utgår före utgången av 1951. Om denna regel anföres i den remitterade promemorian följande:

Av artikel 1 följer, att en förutsättning för förmånen av prioritetsförlängning är, att ansökningen i det andra landet inlämnats senast den 31 december 1951. När själva begäran om prioritet resp. prioritetsförlängning senast skall ingivas, beror i regel av de interna bestämmelserna i de båda länderna. I Sverige är regeln, att prioritet kan begäras när som helst intill dess ansökningen utlägges för allmänheten. I Västtyskland läser regeln vara, att prioritetsbegäran skall ske senast två månader från patentansökningen. Dessa tider äro alltså i allmänhet att iakttaga även i här föreliggande fall. Artikel 3 ger emellertid ett specialstadgande för sådana fall, där ansökningen i det andra landet ingivits före den 31 december 1951. Det uttalas, att prioritetsbegäran då alltid kan giltigen framställas till och med sistnämnda dag. Därav följer, att nu eller framdeles före överenskommelsens ikraftträdande an-

hängiga ansökningar i de båda länderna vid behov få vila till dess prioritetförlängning enligt överenskommelsen kan medgivnas. Vid förhandlingarna överenskoms också muntligen, att de båda patentmyndigheterna redan nu skulle iakttaga detta.

Artikel 4 stadgar, att den som under den ordinära eller förlängda prioritetstiden, före ansökningen i det andra landet, i god tro utövat uppfinning, nyttighetsmodell eller mönster eller vidtagit erforderliga åtgärder därför, får fortsätta utövningen på villkor, varom den inhemska lagstiftningen stadgar. Bestämmelsen överensstämmer, bortsett från angivna tidsbestämmelser, med första stycket av artikel 6 i Neuchâtelöverenskommelsen. Om artikel 4 uttalas i den remitterade promemorian:

För Sveriges del medför icke stadgandet behov av särskild bestämmelse. Enligt vår patent- och mönsterlagstiftning kan nämligen för användarrätt normalt grundläggas genom utövning under prioritetstid, och detta får då anses gälla så mycket mer vid utövning under förlängd prioritetstid. Efter denna grundsats handlade man i Sverige vid genomförandet av erforderlig lagstiftning på grund av Neuchâtelöverenskommelsen, som i artikel 6 första stycket har en motsvarande bestämmelse. För Västtyskland åter, som normalt icke erkänner för användarrätt under prioritetstid, får artikel 4 praktisk betydelse.

För användarrätten innebär en ej oväsentlig modifikation i den förmån, som prioritetförlängningen innebär. I åtskilliga fall torde uppfinningar, för vilka förlängd prioritet från det ena landet åberopas, redan ha tagits i bruk i det andra landet. Ur inhemsk synpunkt kan sägas, att för användarrätten i viss mån för näringslivet neutraliserar de olägenheter, som den fleråriga prioritetförlängningen kan medföra. För användarrätt uppkommer dock endast för den som varit i god tro. När ond tro skall anses föreligga beror på omständigheterna i det särskilda fallet och blir ytterst en domstolsfråga. En svensk näringsidkare, som under den hittillsvarande efterkrigstiden tagit i bruk en uppfinning, varom han fått kännedom genom att den tyska patentansökningen offentliggjorts i ett allierat land (så har skett i stor utsträckning), synes dock i allmänhet icke kunna anses ha varit i ond tro. Han har knappast haft anledning att räkna med att prioritetförlängning för den tyska ansökningen skulle komma i fråga. Annorlunda kan läget bli, om uppfinningen börjar utövas först nu, sedan en prioritetförlängning blivit aktuell.

Artikel 5 i överenskommelsen innehåller en specialregel om hur prioritet skall kunna styrkas, när behörig prioritetshandling ej kan företes. Om syftet med och innebörden av denna bestämmelse uttalas i den remitterade promemorian:

För att prioritet skall anses styrkt, fordras i enlighet med Pariskonventionen artikel 4 normalt, att sökanden företar kopia av ansökningshandlingarna i prioritetslandet, till riktigheten bestyrkt av därvarande patentmyndighet. Artikel 5 i överenskommelsen, som tillkommit på tyskt förslag och har sitt motstycke i den tysk-schweiziska överenskommelsen, möjliggör att mildra bevisbördan. Stadgandet är formellt ömsesidigt men i realiteten helt ett hänsynstagande till svårigheter för tyska patentsökande att styrka sin prioritet. Stadgandet åsyftar, såsom från tysk sida under förhandlingarna bekräftades, endast sådana fall, där patentansökning på sin tid i vederbörlig ordning ingavs till det gamla patentverket i Berlin. Ha de

dit ingivna ansökningshandlingarna på grund av krigsförhållandena förstörts, kan prioritet dock medgivas, om genom en förklaring av vederbörande myndighet (d. v. s. patentverket i München) såväl innehållet i som tidpunkten för den ursprungliga ansökningen kan anses ha blivit trovärdigt bekräftat. Det svenska patentverket äger i det speciella fallet fritt bedöma, om det tyska patentverkets förklaring kan anses ha tillräckligt bevisvärde. Med hänsyn härtill synes stadgandet icke behöva ge anledning till allvarligare olägenheter.

Artikel 7 innehåller föreskrift om att överenskommelsen för sin giltighet kräver ratificering.

Av det föregående har framgått, att det under övervägandena om en prioritetsöverenskommelse med Västtyskland hela tiden varit en förutsättning från svensk sida, att en sådan överenskommelse icke finge komma i strid med 1945 års kontrollag och 1946 års Washingtonuppgörelse med de västallierade. Från tysk sida uttalades vid förhandlingarna i Stockholm, att man icke i och för sig ville rikta erinran mot det svenska förbehållet men att det blott kunde godtagas ur tysk synpunkt under förutsättning att det icke innebure, att möjligheten att vid ansökning i Sverige åberopa prioritet från ansökning vid det gamla tyska patentverket i Berlin i praktiken komme att helt försvinna. Komme förbehållet att tolkas på ett så vidsträckt sätt, skulle nämligen ur tysk synpunkt icke längre föreligga något intresse av en överenskommelse om prioritetsförlängning.

I anledning härav gjorde den svenska delegationen till protokollet ett uttalande om den enligt dess mening rimliga tolkningen av förbehållet, och denna tolkning har, med viss mindre omformulering, upptagits i den skrivelse, som den svenske befullmäktigade överlämnade i samband med överenskommelsens undertecknande. Det heter i skrivelsen, att det svenska förbehållet är avsett att tillämpas blott på sådana fall, då en tysk ansökning blivit ingiven i Sverige före den 1 januari 1947. Det tillägges att i sådana fall icke kan medgivas förlängning av prioritetstiden vid förnyad ansökning i Sverige, oavsett när sådan ansökan inkommit eller inkommer.

De motiv, som föranledde den nu angivna tolkningen av det svenska förbehållet, framgå av Löwbeers förutnämnda promemoria den 6 juli 1950. Här uttalas följande:

Enligt kungörelsen 170/1947 äro tyskars ansökningar om patent samt varumärkes- och mönsterregistrering från ingången av 1947 ej underkastade skingringsförbud. Det torde icke i och för sig strida mot 1945 års kontrollagstiftning, att för sådana ansökningar bevilja prioritet från en dag, som ligger före nämnda tidpunkt. Endast i sådana fall, där redan före ingången av 1947 i Sverige inlämnats ansökning, för vilken motsvarande tyska ansökning åberopats som prioritetsgrundande, torde risk för verklig kollision med kontrollagen föreligga. Enligt det tyska förslaget till överenskommelse skulle prioritetsförlängning kunna ifrågakomma, såframt den prioritetsgrundande patentansökningen ingivits efter ingången av 1944. Kollision kan alltså tänkas uppkomma med tyska ansökningar, som ingivits under åren 1944—1946 här i landet. Omkring 4 000 patentansökningar av

detta slag ingåvos under den angivna perioden, därav bortåt 3 200 år 1944, inemot 800 år 1945 och några få år 1946. Av de 1944 ingivna ansökningarna torde visserligen många ha avsett prioritet före ingången av 1944, men det återstår dock ett avsevärt antal ansökningar från 1944—1946, där man har anledning antaga att det begärts tysk prioritet från 1944 eller 1945. Vad blir i sådana fall resultatet, om den tyske rättsinnehavaren nu på nytt inlämnar ansökning i Sverige med åberopande av den gamla prioriteten? Har den tidigare ingivna tyska ansökningen kvarstadsbelagts och övergått i icke-tyska händer samt av den nye innehavaren fullföljts, så att den alltjämt är gällande, torde den utan särskilt stadgande utgöra hinder mot bifall till den nya. Annorlunda blir emellertid läget, om den äldre ansökningen slutbehandlats utan att leda till patent, och därvid bör framhållas, att större delen av här ifrågakvarande patentansökningar torde ha avförts på grund av underlåtenhet att besvara patentverkets förelägganden. I sistnämnda fall utgör den äldre ansökningen ej hinder mot att bifalla en ny ansökning av samma innehåll, om för den sistnämnda får åberopas förlängd prioritetstid. Ett sådant läge skulle kunna vara till olägenhet och icke stå i god överensstämmelse med kontrollagen. Särskilt framträder detta, om den äldre ansökningen kvarstadsbelagts och försållts men sedan icke fullföljts av förvärvaren. Att så skett kan ha berott på att förvärvaren övertagit en hel serie ansökningar men icke ansett sig för att nå ett tillräckligt skydd på den svenska marknaden behöva fullfölja mer än vissa av dessa. Skulle emellertid dessa icke fullföljda ansökningar återuppstå i tyska händer och med den gamla prioriteten, bleve kanske värdet av förvärvarens egna ansökningar helt tillspillogivet. I fråga om tidigare avförda ansökningar, som icke kvarstadsbelagts utan blott varit underkastade skingsringsförbud, te sig kanske icke olägenheterna av nyansökningar med den gamla prioriteten lika påtagliga. Även för dessa fall måste väl dock sägas, att det är bäst för enligt med kontrollagens syfte att en prioritetsförlängning icke medgives.

I en skrivelse, som den tyske befullmäktigade överlämnat i samband med undertecknandet av överenskommelsen, har denne först erkänt mottagandet av den svenska skrivelsen. Han har i anledning av denna förklarar sig utgå från att sådana nya ansökningar av tyska medborgare, som efter den 31 december 1946 ingivits eller komma att ingivas i Sverige, icke falla under den svenska kontrollagen, de på grund av denna vidtagna åtgärderna samt Washingtonavtalet, även om för sådana ansökningar medgives prioritet från tidpunkt, som ligger före den 1 januari 1947. Uttalandet innebär alltså blott, att den omständigheten att dylik äldre prioritet begäres icke i och för sig skall göra det svenska förbehållet tillämpligt, och deklarationen står därför i full överensstämmelse med vad som från svensk sida varit åsyftat. När den svenska skrivelsen ej givit den tyske befullmäktigade anledning till annat uttalande, har tydligen det svenska förbehållet och dess tolkning godtagits från tysk sida.

I den remitterade promemorian omnämnes även, att vid förhandlingarna i Stockholm övervägts, huruvida en överenskommelse med Västtyskland borde utsträckas att gälla andra i Neuchâtelöverenskommelsen och 1947 års lag stadgade förmåner, men att förutsättningar härför icke funnits föreligga.

Yttranden.

Över den i det föregående berörda promemorian med redogörelse för förhandlingarna i Stockholm och det därvid förordade förslaget till överenskommelse med Västtyskland ha efter remiss yttranden avgivits av kommerskollegium, patent- och registreringsverket, flytkapitalbyrån, Sveriges industriförbund, Sveriges allmänna exportförening, svenska industriens patentingenjörers förening, svenska patentombudsföreningen och svenska uppfinnareföreningen.

Flytkapitalbyrån riktade i ett första yttrande anmärkning mot formuleringen av den tolkning av det svenska förbehållet, som den svenska delegationen gjort i Stockholmsprotokollet. Sedan Löwbeer i anledning härav föreslagit viss omformulering, förklarade sig emellertid flytkapitalbyrån i förnyat yttrande icke ha någon erinran mot överenskommelsen.

I samtliga *övriga yttranden* har överenskommelsen tillstyrkts eller lämnats utan erinran. I flera yttranden har påpekats betydelsen för det svenska näringslivet av att erhålla möjlighet till förlängd prioritetstid i Västtyskland.

I några yttranden erinras om att överenskommelsen blivit mindre fördelaktig ur svensk synpunkt än om den kunnat träffas i enlighet med industriförbundets i det föregående berörda förslag. Efter en erinran härom anföres i gemensamt yttrande av *industriförbundet* och *exportföreningen*:

Vid en närmare granskning av överenskommelsens praktiska konsekvenser i detta avseende kan emellertid konstateras, att skillnaden mellan denna och den ståndpunkt, industriförbundet tidigare intagit i frågan, torde vara av relativt mindre betydelse. Vad först angår sådana tyska patentansökningar, som ingivits under krigets slutskede, torde såsom i promemorian framhållits den tyska uppfinnarverksamheten under denna tid i hög grad ha influerats av de tyska krigsansträngningarna, och ett svenskt medgivande i fråga om tyska patentansökningar från denna tid synes därför icke behöva vålla större olägenheter för det svenska näringslivet. Under den därpå följande perioden, d. v. s. från det tyska sammanbrottet fram till den 1 oktober 1948, existerade icke någon tysk patentmyndighet, varför några prioritetsgrundande ansökningar icke under denna tid kunde inlämnas i Tyskland. Tyskar lära icke heller ha inlämnat dylika ansökningar i något större antal i annat till Pariskonventionen anslutet land under samma tid. Det vill fördenskull synas som om de tyska anspråk, som nu tillmötesgåts i överenskommelsen, till icke ringa del framställts för att tillgodose ett i och för sig naturligt men ur saklig synpunkt mindre betydelsefullt reciprocitetskrav.

Liknande synpunkter framföras i andra yttranden.

Svenska industriens patentingenjörers förening förklarar det vara av vital betydelse, att i en svensk lag i anledning av överenskommelsen intages ett stadgande, motsvarande 10 § första stycket i 1947 års lag.

Departementschefen.

Det industriella rättsskyddet, främst patent- och varumärkesväsendet, har en starkt framträdande internationell karaktär. För att skydda en uppfinning i flera länder fordras, att den patenteras i vart och ett av dessa, och

i viss mån gäller detsamma för den som vill skydda varumärke genom registrering. Den internationella Pariskonventionen för skydd av den industriella äganderätten underlättar sedan länge uppnående och vidmakthållande av industriell skydds rätt i olika länder, framför allt genom de i konventionen ingående bestämmelserna om prioritets rätt.

Pariskonventionens regler ha dock icke kunnat vara tillfyllest gentemot de svårigheter av skilda slag att iakttaga stadgade frister och andra formaliteter, som för intressenterna på det industriella rättsskyddets område inträtt i samband med de båda världskrigen. Efter det första världskriget träffades en internationell överenskommelse i syfte att komma till rätta med sådana svårigheter, och av samma anledning tillkom efter det andra världskriget den internationella Neuchâtelöverenskommelsen den 8 februari 1947 rörande bibehållande och återställande av rättigheter på den industriella äganderättens område, vilka berörts av det andra världskriget.

Genom 1947 års lagstiftning i anslutning till denna överenskommelse har i stort sett tillbörlig hänsyn tagits till de svårigheter, som inhemska och utländska intressenter på det industriella rättsskyddets område haft under och efter andra världskriget. Undantag gäller emellertid främst i fråga om Tyskland, som icke bereddes tillfälle att ansluta sig till den 1947 träffade Neuchâtelöverenskommelsen och där det för övrigt vid tidpunkten för densamma knappast fanns något fungerande patent- och varumärkesväsen. Ett sådant har emellertid numera återupprättats, tidigast och fullständigast i den del av det gamla tyska området, som numera utgör Förbundsrepubliken Tyskland.

Den nu mellan Sverige och Västtyskland ingångna överenskommelsen avser att öppna möjlighet till normala relationer på det industriella rättsskyddets område mellan de båda länderna. Överenskommelsens huvudregel är, att prioritetsfrister, som icke utgått den 1 januari 1945 eller börjat löpa efter denna tidpunkt och gå till ända före den 1 juli 1951, skola av vart och ett av de fördragsslutande länderna förlängas till och med den 31 december 1951 till förmån för dem som tillhöra det andra landet. Beträffande överenskommelsens detaljer må hänvisas till tidigare lämnad redogörelse.

Från svensk sida har varit en förutsättning, att överenskommelsen icke skall gälla gentemot Sverige, om dess tillämpning skulle stå i strid mot lagen den 29 juni 1945 om kontroll å viss utländsk egendom m. m. och de på grund av denna lag vidtagna åtgärderna samt det mellan Sverige och de västallierade makterna avslutade Washingtonavtalet av år 1946. Förbehåll härom har kommit till uttryck i en i samband med överenskommelsens undertecknande överlämnad skrivelse från den svenske befullmäktigade och förbehållet har icke föranlett gensaga från västtysk sida.

Av den i ärendet föreliggande utredningen har jag fått den uppfattningen, att en ömsesidig förlängning av prioritetstid mellan Sverige och Västtyskland i enlighet med den föreliggande överenskommelsen övervägande är till nytta för det svenska näringslivet. Med hänsyn till att ett livligt utbyte av ansök-

ningar om industriell skydds rätt nu åter kommit till stånd mellan de båda länderna gäller det här en fråga av ej ringa praktisk betydelse. Genom överenskommelsen får man också, såvitt gäller prioritetsförlängning, i viss mån ett motstycke till de förmåner som gentemot andra länder gällt på grund av Neuchâtelöverenskommelsen. Jag har ej heller någon erinran mot överenskommelsens detaljer och anser lämpligt att däri ej medtagits bestämmelser om andra förmåner än förlängning av prioritetstid. På grund av det från svensk sida uppställda förbehållet behöver ej heller föreligga någon betänklighet med hänsyn till den svenska kontrollagstiftningen angående tysk ägdom. Jag vill alltså förorda, att överenskommelsen ratificeras från svensk sida.

Av den föregående redogörelsen har framgått, att patentverket, sedan det gamla Tyskland, som var medlem av Pariskonventionen, splittrats i Förbundsrepubliken Tyskland och Tyska demokratiska republiken, ansett sig tills vidare icke böra medgiva konventionsförmånerna i fråga om ordinär prioritet eller i andra hänseenden gentemot något av dessa länder. Sedan den nu aktuella överenskommelsen undertecknats, bör man emellertid enligt min mening utan att dess ratificering behöver avvaktas från svensk sida godtaga Västtyskland såsom medlem av Parisunionen. Så har redan skett av åtskilliga andra unionsländer. Det kan i detta sammanhang framhållas, att Västtyskland förklarat sig anse Pariskonventionen tillämplig och redan för sin del medgiver svenskar konventionsförmånerna.

För genomförande här i landet av den överenskomna förlängningen av prioritetstid kräves ny lagstiftning. Bestämmelserna om sådan förlängning i 9 och 10 §§ av 1947 års lag kunna, redan på grund av de där meddelade tidsfristerna, icke användas. Man kunde tänka sig att genom ändring av 1947 års lag där införa sådana stadganden, som erfordras på grund av överenskommelsen. Men då den period, under vilken prioritetsförlängning gäller enligt Neuchâtelöverenskommelsen, till både sin början och sitt slut avviker från motsvarande period enligt den nya överenskommelsen, skulle bestämmelserna i så fall bli antingen komplicerade eller onödigt generellt hållna. Bäst synes därför vara att intaga erforderliga lagbestämmelser i en ny lag, vid vars upprättande man direkt kan taga sikte på den nya överenskommelsen. Emellertid torde det vara lämpligt att icke binda den nya lagen vid en tillämpning blott gentemot Västtyskland. Det är tänkbart, att vårt land under det närmaste året kan komma att träffa överenskommelse om förlängd prioritetstid med ett eller ett par andra länder. Lagen synes därför böra utformas på sådant sätt, att den kan bli tillämplig även i dylika fall. Det synes dock icke i nu föreliggande sammanhang vara anledning att taga hänsyn till framtida överenskommelser om förlängning av prioritetstid, som sträcker sig längre tillbaka än den nu aktuella, eller om andra förmåner än prioritetsförlängning.

Huvudregeln i den nya lagen synes, i anslutning till 9 § första stycket i 1947 års lag, böra gå ut på bemyndigande för Kungl. Maj:t att under förutsättning av ömsesidighet förordna om utsträckning till och med den 31 de-

cember 1951 av prioritetstid, som icke gått till ända den 1 januari 1945 eller börjat löpa efter nämnda tidpunkt och går till ända före den 1 juli 1951. Med hänsyn till lagens tillämpning på framtida överenskommelser under det närmaste året synes Kungl. Maj:t böra erhålla bemyndigande att utsträcka de nyssnämnda sluttiderna för förmåner, d. v. s. den 1 juli 1951 och den 31 december 1951, med högst ett år; detta har viss motsvarighet i 9 § andra stycket i 1947 års lag.

Med hänsyn till artikel 6 i överenskommelsen bör i den kungörelse, som sedermera kommer att utfärdas om lagens tillämpning i förhållande till Västtyskland, prioritetsförlängningsförmånen endast göras tillämplig för tyska medborgare samt sådana juridiska personer, som äga bestånd enligt tysk rätt. Annan än tysk medborgare som är bosatt i Västtyskland bör alltså, mot vanligheten, icke få del av förmånen. Ej heller bör denna tillkomma någon som tillhör annat till Parisunionen hörande land men inlämnat sin första ansökning i Tyskland, ehuru i dylikt fall vanlig prioritet tillkommer vederbörande enligt Pariskonventionen. Likaledes bör i kungörelsen, på grund av andra stycket i artikel 1 i överenskommelsen, förmånen fränkännas tysk medborgare eller tyskt företag, som efter den 1 april 1950 förvärvat rätten från någon som tillhör annat land. Dessa speciella inskränkningar kunna emellertid ej gärna infogas i själva lagen, och därför bör i denna Kungl. Maj:t bemyndigas att i förordnande uppställa begränsningar och villkor.

Med fysiska personer, som äga tyskt medborgarskap, och juridiska personer, som äga bestånd enligt tysk rätt, böra i detta sammanhang förstås endast sådana fysiska och juridiska personer, som åtnjuta dylikt medborgarskap eller äga bestånd enligt de i Västtyskland gällande bestämmelserna.

Enligt artikel 2 i överenskommelsen skola de tyskar, som erhålla förlängd prioritetstid, åtnjuta denna förmån oavsett i vilket till Parisunionen hörande land den prioritetsgrundande ansökningen ingivits. Vidare uttalas i artikeln, att förmånen även skall gälla, om ansökningen inlämnats vid någon av de provisoriska västtyska anmälningsmyndigheterna. Intet av detta behöver emellertid utsägas i lagen för att bli gällande.

I analogi med vad fallet är i 9 § av 1947 års lag bör i den nya lagen intagas bestämmelse om att förordnande om förlängd prioritetstid ej må stadgas till förmån för annan sökande än den som hos patentverket framställt anspråk därpå på sätt och inom tid som i förordnandet bestämmes. På denna punkt torde förordnandet gentemot Västtyskland lämpligen givas samma innehåll som i allmänhet i de med stöd av 1947 års lag utfärdade kungörelserna, d. v. s. anspråket skall framställas innan beslut fattats om utläggning av patentansökning eller om registrering av mönster eller varumärke. Denna regel bör kunna uppställas i kungörelsen utan hinder av stadgandet i artikel 3 av överenskommelsen om att fristen för avgivande av prioritetsförklaring icke skall utgå före utgången av 1951. I anhängiga ärenden kan patentverket utan särskilt stadgande bevaka, att sökandena få erforderligt rådrum att framställa prioritetsanspråk. Har åter patent beviljats eller mönster eller varumärke registrerats utan att sådant anspråk framställts,

vore det ur rättssäkerhetssynpunkt betänkligt att medge rättsinnehavaren att efteråt under 1951 framställa anspråket i samma ärende. Denne bör i så fall hänvisas till att inlämna ny ansökning, där den begärda prioriteten kan på sedvanligt sätt bekantgöras för allmänheten. Skulle det slutligen gälla ett patentärende, där ansökningen utlagts men patent ännu ej beviljats, då prioritet begäres, bör i varje fall ny utläggning med omnämnande av prioriteten ske, om denna skall kunna godtagas i samma ärende.

Stadgandet i artikel 4 av överenskommelsen om för användarrätt behöver ej föranleda lagbestämmelse. Att för användarrätt kan uppkomma vid utövning i god tro under prioritetstid framgår nämligen redan av patentförordningen samt mönsterskyddslagen.

Ej heller bestämmelsen i artikel 5 att prioritet i undantagsfall skall kunna styrkas på annat sätt än genom sedvanlig prioritetshandling medför behov av någon lagbestämmelse. Den prövning det här är fråga om kan — liksom när det eljest gäller styrkande av prioritet — verkställas av patentverket utan stöd av särskild bestämmelse.

Av vikt är däremot, att det svenska förbehållet med hänsyn till flyktkapitallagstiftningen fixeras i en författningsbestämmelse. I och för sig kunde tänkas, att man nöjde sig med att utforma bestämmelsen i tillämpningskungörelsen och därvid byggde på stadgandet i lagen om att Kungl. Maj:t i förordnande må uppställa begränsningar och villkor. Med hänsyn till förbehållets vikt bör dock bestämmelsen hellre intagas i själva lagen. Regelen bör självfallet till sitt innehåll överensstämma med det i samband med överenskommelsens undertecknande från svensk sida gjorda uttalandet, men den bör i lagtexten ytterligare preciseras. Från förmånen av prioritetsförlängning enligt lagen bör först och främst uteslutas ansökningar, som ingivits i Sverige före den 1 januari 1947, om än detta fall icke torde ha större praktisk betydelse. Det torde nämligen icke vara många sådana ansökningar, som kvarstå i tyska händer och alltjämt äro under behandling. Än färre torde ansökningar av detta slag vara, där å ena sidan förlängd prioritetstid erfordras — ordinär prioritet enligt Pariskonventionen kan naturligtvis medgivas efter vanliga regler — medan å andra sidan den vanliga prioritetstiden utgått först efter ingången av 1945, och i den mån fallet är sådant kan mycket väl förlängd prioritetstid redan ha medgivits på grund av den med stöd av 1940 års lag utfärdade kungörelsen i förhållande till Tyskland. Men det synes dock böra fastslås, att för kvarvarande ansökningar från tiden före 1947 icke får åtnjutas förmånen av förlängd prioritetstid enligt nya lagen.

Viktigare är att utesluta denna förmån i sådana fall, där den aktuella ansökningen visserligen ingivits i Sverige efter utgången av 1946 men i sak är en upprepning av en dessförinnan ingiven ansökning. I lagförslaget torde detta böra uttryckas så, att den nya ansökningen överensstämmer med en före den 1 januari 1947 gjord ansökning. Därmed avses sådana fall, där den nya ansökningen avser samma uppfinningsföremål som den äldre ansökningen och det varit samma sökande vid båda tillfällena eller den ene sökanden

förvärvat sin rätt från den andre eller de båda sökandena eljest härleda sin rätt till uppfinningen från samma håll. Däremot avses icke sådana fall, då två ansökningar visserligen objektivt avse samma uppfinning men denna gjorts av olika uppfinnare, som varit oberoende av varandra, och det alltså gäller en s. k. dubbeluppfinning. För patentverket torde det komma att medföra vissa svårigheter att kontrollera, huruvida ansökning där förlängd prioritetstid begäres överensstämmer med en före 1947 ingiven ansökning. Möjligen kan det befinnas lämpligt att i tillämpningskungörelsen gentemot Västtyskland föreskriva, att den sökande som begär prioritetsförlängning samtidigt skall försäkra, att sådan äldre överensstämmande ansökning ej föreligger.

I lagen bör vidare ingå en bestämmelse, som svarar mot 10 § första stycket i 1947 års lag, d. v. s. att den i patentförordningen och mönsterskyddslagen stadgade skyddstiden skall räknas från utgången av den ordinära prioritetstiden och icke från den faktiska ansökningsdagen i Sverige. Den reella förkortning av skyddstiden, som därigenom kommer till stånd, är enligt vad utredningen visar av betydelse för vårt näringsliv, och en sådan förkortning överensstämmer ej blott med den nyssnämnda lagen av 1947 utan även med 1940 års lag.

I överensstämmelse med det anförda har inom justitiedepartementet upprättats förslag till *lag om förlängning i vissa fall av prioritetstid enligt patent-, mönsterskydds- och varumärkeslagstiftningen*.

Föredraganden hemställer, att lagrådets utlåtande över lagförslaget, vilket jämte texten till överenskommelsen samt, i svensk översättning, de förut nämnda mellan de befullmäktigade utväxlade skrivelserna är fogat som bilaga¹ till detta protokoll, måtte för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamålet inhämtas genom utdrag av protokollet.

Denna av statsrådets övriga ledamöter biträdade hemställan bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet.
Karl Gustaf Grönhagen.

¹ Bilagan har här uteslutits.

Utdrag av protokollet, hållet i Kungl. Maj:ts lagråd den 16 mars 1951.

N ä r v a r a n d e :

justitieråden EKBERG,
STRANDBERG,
LJUNGGREN,
regeringsrådet BJÖRKHOLM.

Enligt lagrådet den 14 mars 1951 tillhandakommet utdrag av protokoll över justitiedepartementens ärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet den 23 februari 1951, hade Kungl. Maj:t förordnat, att lagrådets utlåtande skulle för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamålet inhämtas över upprättat förslag till *lag om förlängning i vissa fall av prioritetstid enligt patent-, mönsterskydds- och varumärkeslagstiftningen*.

Förslaget, som finnes bilagt detta protokoll, föredrogs inför lagrådet av byråchefen Å. von Zweigbergk.

Lagrådet fann lagförslaget ej föranleda annan erinran än att rubriken såsom mindre tillfredsställande lämpligen borde erhålla ändrad lydelse, förslagsvis »Lag om förlängning i vissa fall av prioritetstid enligt förordningen angående patent, m. m.».

Ur protokollet:

Bengt Larson.

Utdrag av protokollet över justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 16 mars 1951.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, statsråden SKÖLD, QUENSEL, DANIELSON, VOUGT, ZETTERBERG, NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, MOSSBERG, ANDERSSON, LINGMAN, HAMMARSKJÖLD.

Efter gemensam beredning med ministern för utrikes ärendena och chefen för handelsdepartementet anmäler chefen för justitiedepartementet, statsrådet Zetterberg, lagrådets förut denna dag avgivna utlåtande över det till lagrådet den 23 februari 1951 remitterade förslaget till *lag om förlängning i vissa fall av prioritetstid enligt patent-, mönsterskydds- och varumärkeslagstiftningen*.

Föredraganden anför följande.

Lagförslaget har ej föranlett annan erinran från lagrådet än att lagrådet funnit rubriken såsom mindre tillfredsställande böra erhålla ändrad lydelse. Då lagens innehåll mera uttömmande framgår av rubriken enligt det remitterade förslaget än enligt den lydelse, som lagrådet förordnat, finner jag emellertid ej anledning att jämka rubriken.

Under återopande härav samt av vad föredraganden anfört till statsrådsprotokollet den 23 februari 1951 hemställer föredraganden, att Kungl. Maj:t måtte genom proposition *dels* äska riksdagens godkännande av den i nämnda statsrådsprotokoll omförmälda överenskommelsen mellan Konungariket Sverige och Förbundsrepubliken Tyskland angående förlängning av prioritetsfrister på det industriella rättsskyddets område *dels ock* jämlikt § 87 regeringsformen förelägga riksdagen det förut omnämnda lagförslaget till antagande.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdde hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Olle Hellberg.